

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

* alias Beda
 Luc. i. cap.
 Beda ia ha-
 bat hom. in
 festo annu-
 ciationis
 qua est 17.
 de sanctis
 hiemalib.
 Et glossa or.
 ad 1. Luca
 tribuit
 Beda & sm.
 hic erit ma-
 gnus.

Sed si illa anima non habet tantam potentiam
 quantam & Deus, nec homo assumptus tantam po-
 tentiam quantam & Deus, quomodo ergo intelli-
 gitur illud Ambrosii super Luc. ubi Angelus de nasci-
 turo filio virginis ait. Hic erit magnus, & filius al-
 tissimi vocabitur? Non ideo, inquit, erit magnus,
 quod ante partum virginis magnus non fuerit, sed
 quia potentiam quam Dei filius naturaliter habet, homo
 erat ex tempore accepturus, ut vna sit persona ho-
 mo & Deus. Ecce aperte dicit, quod homo erat ex
 tempore accepturus, ut vna sit persona homo &
 Deus. Ecce aperte dicit, quod homo erat accepturus
 ex tempore potentiam, quam Dei filius habuit na-
 turaliter. Sed si homo accepturus erat illam pote-
 ntiam: ergo vel persona, vel natura hominis. Sed per-
 sona non, quia semper habuit & habet: ergo natu-
 ra. Si natura: ergo anima. Nam de carne constat quod
 accipere non posset. Ad quod dicitur magis, illud esse acci-
 piendum de persona, sed non in quantum est Dei, imo
 in quantum est persona hominis. Vna est enim persona
 Dei & hominis, filii Dei, & filii hominis, quam in quan-
 tum Dei persona est, semper & naturaliter omnipoten-
 tiam habuit: sed in quantum est hominis, non
 semper fuit. Illa ergo persona quam semper fuerat Dei,
 futura erat hominis persona: & secundum hoc quod
 futura erat hominis persona, acceptura erat ex tem-
 pore potentiam, quam naturaliter & semper ha-
 buerat in quantum Dei persona. Secundum hanc
 distinctionem illud, & similia sane possunt accipi.
 Que distinctio, in pluribus questionum articulis est
 necessaria, aduersus quorundam perplexam ver-
 bositatem. Sed cum de rebus constat, in verbis fru-
 stra habetur controuersia.

DE HOMINIS DEFECTIBVS QUOS ASSUMPSIT
 Christus in humana
 natura.

DIS-

Illud quoque prætermittendum non est, quod Dei Filius naturam hominis accepit passibilem, animam passibilem & carnem passibilem & mortalem, Vt enim probaretur verum corpus habere, suscepit defectus corporis, famē, sitim, & huiusmodi. Et vt veram animam probaretur habere, suscepit defectus animæ, scilicet tristitiam, timorem, dolorem, & huiusmodi. Omnis autem sensus, animæ est. Nō enim caro sentit, sed anima, vtens corpore velut instrumento. Vnde Aug. super Genes. in lib. 12. Non corpus sentit, sed anima per corpus: quo velut nuncio vtitur ad confirmandum in se ipsa, quod extrinsecus nunciatur. Sicut ergo anima quod foris est, per corpus tanquam per instrumentum videt vel audit, ita etiā per corpus quædam sentit mala, quæ sine corpore non sentiret, vt famem, & sitim, & huiusmodi. Vnde non immerito defectus corporis dicuntur. quædam autem nō per corpus, immō etiam sine corpore sentit, vt est timor, & huiusmodi. Sentit ergo anima dolores, sed quosdam per instrumentum corporis, quosdā vero nō. Suscepit autē Christus, sicut veram naturam hominis, ita & veros defectus hominis, sed non omnes. Assumpsit enim defectus pænæ, sed nō culpæ: nec tamen omnes defectus pænæ, sed eos omnes quos homini eum assumere expediebat, & suæ dignitati non derogabat, Sicut enim propter hominem homo factus est, ita propter eum hominis defectus suscepit. suscepit enim de nostro, vt de suo nobis tribueret, vt nostrum tolleret defectum. Suscepit enim nostram vetustatem, vt suā nobis infunderet nouitatem. Simplam ille accepit verustatem, id est, pænæ, vt nostram duplam consumeret, id est, pænæ & culpæ.

Qualiter accipiendum sit illud quod ait Leo Papa. B

Tradit auctoritas, quod Dominus noster in se *Heb. 4. 6a*

Oo

susce-

*Quomodo
verbi incar-
natio ordi-
natur ad
nostram re-
demptionem
quātum ad
defectum
passibilita-
tis in gene-
rali.*

*Cap. 24. ad
medium de
genes. ad
literam.
Tom. 3.*

suscepit omnia infirmitatis nostræ, præter peccatum. quod nisi accipiatur de illis tantum que cum sumere pro nobis oportuit nec dedecuit, falsum esse probatur. Non enim assumplit ignorantiam aliquam, cum sit ignorantia quædam quæ defectus est nec peccatum est, scilicet ignorantia inuincibilis. nam vincibilis peccatum est, si tamen de his est, quæ nobis expedit scire. Sunt enim quædam quorum scientia non affert, vel ignorantia non impedit salutem, & fortè talium rerum ignorantia defectus non est. Constat autem in nobis esse ignorantiam atque difficultatem volendi vel faciendi bonum, quæ ad miseriam nostram pertinent. Vnde Aug. in li. 3. de libero arbit. Approbare, inquit, falsa pro veris, ut erret inuitus & resistente atque torquente dolore carnalis vinculi non posse à libidinosis operibus temperare, non est natura instituti hominis, sed pœna damnati. Ex qua miseria peccantibus iustissimè inflicta, liberat Dei gratia: quia sponte homo libero arbitrio cadere potuit; non etiam surgere, ad quam miseriam pertinet ignorantia & difficultas, quæ patitur omnis homo ab exordio natiuitatis suæ nec ab isto malo quisquæ, nisi gratia Dei liberatur. Ecce euidenter dicit hic Aug. ignorantiam qua quis inuitus falsa pro veris approbat, & difficultatē qua non potest se temperare à malo, ad miseriam nostram pertinere, & pœnam esse hominis. Hæc autem Christus non habuit. Non ergo accepit omnes defectus nostræ infirmitatis præter peccatum.

Quod ignorantia talis & difficultas non sit peccatum. C

Sed fortè aliquis dicet illa esse peccatum. Cui obuiat illud quod Aug. tradere videtur, hoc scilicet, Deum inculpabiliter ante peccatum in exordio conditionis homini potuisse induere, ut essent ei naturalia, ita in l. retract. inquit, ignorantia & difficultas etiam si essent hominis primordia naturalia, nec sic esset culpandus Deus, sed laudandus, Sed

si hæc

*Aug. ca. 97.
in medio li-
bro de natu-
ra & gra-
tia, to. 7.*

*Aug. in fin.
lib. 5. de lib.
arb. ca. 10.*

si hæc
nunqu
vel pœ
cum e
Ob h
pœna
fuit h
defect
quam
& ad t
simul
fuit ei
clinare
stros s
conuen
enim p
quibus
habuit
tino r
quod v
vel ab
erigen
ctus n
nis vol
ctus si
peccat
Apost.
catum
bet in
habuit
& natu
ration
infirm
sine or
culpa e
Auctori
dolore.

si hęc homo in primordio naturaliter habuisset, nunquid essent in eo defectus & pœnæ? Si defectus vel pœna ei indita fuisset ante peccatum, iniuste cum eo agi videretur, si ante culpā sentiret pœnā. Ob hoc sane dicimus illa non fuisse defectus vel pœnas, si naturaliter homini infuissent: sicut non fuit homini ante peccatū, nondū gratiam adeptō defectus siue pœna, non posse proficere. Sed postquam gratiam recepit, per quam proficere potuit & ad tempus profecit, eam mōq; culpa sua post amisit, simulq; proficiendi facultatem perdidit, defectus fuit ei & pœna non posse proficere, sc. malum declinare & bonum facere. Omnes ergo defectus nostros suscepit Christus præter peccatum, quos ei conueniebat suscipere, & nobis expediebat. Sunt enim plura ægritudinū genera & corporis vitia, à quibus omninō immunis extitit. Quos n. defectus habuit, vel ad ostensionem veræ humanitatis, vt timorē & tristitiam: vel ad impletionē operis ad quod venerat, vt passibilitatem & mortalitatem: vel ab immortalitatis desperationē spē nostram erigendam, vt mortē, suscepit. Hos autem defectus non cōditionis suę necessitate, sed miserationis voluntate suscepit. Veros quidem habuit defectus sicut & nos, sed non eadem ex causa. Nos n. ex peccato originali hos defectus contrahimus, sicut Apost. insinuat dicens, Corpus quidem ppter peccatum mortuum est, i. necessitatem moriendi habet in se. Christus autem nō ex peccato huiusmodi habuit defectus, quia sine peccato est conceptus, & natus, & in terris conuersatus. Sed ex sola miserationis voluntate de nostro in se trāstulit veram infirmitatem, sicut accepit veram carnem: quam sine omni infirmitate assumere potuit, sicut absq; culpa eandem suscepit.

Auctoritatibus probat Christum secundum hominem vere dolores sensisse & timuisse contra quosdam hos negantes. D

Qo z

Sed

*Quod sola
voluntate
hos defectus
suscepit, non
necessitate
conditionis
Rom. 8. 6*

Sed quia nonnulli de sensu in passione humanitatis Christi male sensisse inveniuntur, asserente similitudinem atque imaginem passionis & doloris Christum hominem pertulisse, sed nullum omnino dolorem vel passionem sensisse: auctoritatum testimonio eos convincentes, indubitabile faciamus quod supra diximus. Propheta Esa. dicit: Verè linguas nostras ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit. Et veritas ipsa in Evangelio ait. Tristis est anima mea usque ad mortem. Vbi etiam legitur. Cæpit Iesus pauerē & cadere. Propheta etiam ex persona Christi ait. Repleta est malis anima mea. Quod exponens Aug. inquit, Non vitis & peccatis, sed humanis malis, id est doloribus repleta fuit anima Christi, quibus ipsa comparitur carni. Non enim dolor corporis potest esse sine anima, Dolere autem animam etiam non dolente corpore potest. Hoc autem humanæ infirmitatis affectus, sicut ipsam carnem ad mortem, non humanæ conditionis necessitate, sed miserationis voluntate suscepit. Ambr. etiam in l. 2. de fide ait, Scriptum est. Pater, si possibile est, transeat à me calix iste, Timet ergo Christus: & dum Petrus non timet, Christus timet. Petrus dixit. Animam meam ponam pro te. Christus dicit, Anima mea turbatur: utrumque verum est & rationis plenum, quod & ille qui est inferior non timet, & ille qui superior est, gerit timoris affectum. Idem in eodem, Ut homo turbatur, ut homo flet, ut homo crucifigitur, per naturam hominis & cædiavit & resurrexit. Non turbatur eius virtus, non turbatur eius divinitas: sed turbatur anima secundum humanam fragilitatis assumptionem. Nam qui suscepit animam, suscepit etiam animæ passionem. Non enim eodem Deus erat, aut turbari aut mori posset. Idem in eodem. Suscepit tristitiam meam & confidenter tristitiam nominò, qui crucem prædico. Ut homo habuit tristitiam, quam meo suscepit affectu, mihi

*Esa. 53. b**Mat. 26. d**Marc. 14. d**Psal. 87.**Aug. ad ver-**sum 3 hunc**Quia reple-**ta est Psal. 87.**in tom. 8.**Ibid. paulo**inferius.**Ad medium**Ambr. ca. 3.**in tom. 2.**Matt. 26. d**Ioan. 13. d**Ioan. 12. d**Cap. 3. in fi.**Cap. 3. paulo**superius.*

gom pa
me &
leret.

tua qa
in ex

passib
sibilis

tatiue
tur, se

cund
sona f

in hab
passa

est con
fit Ch

atque
suscep

Qu
statib

per ill
trade

vere t

sit, q
ore ei

poris
cut &

nobis
sed n

surre
Chri

Mile
coro

stran
mor

Erub
& pa

com-

compatitur, mihi tristis est, mihi dolet. Ergo pro me & in me doluit, q̄ pro se nihil habuit quod do-
 leret. Doles igitur Domine Iesu vulnera mea, non tua q̄ tu non pro te, sed p̄ me doles. Hieron. quoq̄ in explanatione fidei ait. Nos ita dicimus hominē passibilem à Dei filio susceptum, vt deitas impassibilis permaneret. Passus est n. filius Dei, non putatiue, sed verè, omnia quæ de illo scriptura testatur, sed secundum illud quod pati poterat, scil. secundum substantiam assumptam. Licet ergo persona filii susciperet passibilem hominē, ita tamen in habitatione secundum substantiam suam nihil passa est, vt tota Trinitas, q̄ impassibilem necesse est confiteri. His aliisq̄ auctoritatibus perspicuū fit Christum vere passibilem assumpsisse hominē, atque in eo defectus & affectus nostræ infirmitatis suscepisse: sed voluntate nō necessitatis cōditione.

Hic ponit que prædictis aduersari videntur. E

Quædam tamen reperiuntur in sanctorum tractatibus, quæ permittunt aduersari videntur. Nā super illum locum Ps. Clamabo, & nō exaudies. Aug. tradere videtur, Christum nec verè timuisse, nec vere tristatum esse, dicens sic. Quomodo hoc dicit, q̄ peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius: sed de nobis corpore suo hoc dicit. Corporis n. sui, id est, Ecclesiæ gerebat personam: sicut & alibi cum dixit. Transeat à me calix iste, pro nobis loquitur, nisi forte putetur timuisse mori: sed non vere timebat dominus pati, tertia die resurrecturus, cū arderet Paulus dissolui, & esse cum Christo. Non n. fortior est miles quam imperator. Miles enim coronandus gaudet mori, & dominus coronaturus timet mortem? Sed infirmitatē nostram repræsentans, pro suis infirmis qui timent mori, hæc dixit. Vox illorum erat. Hiero. etiā ait. Erubescant q̄ putant saluatorem timuisse mortē, & passionis pauore dixisse. Transeat à me calix iste.

Hieron. ad Damasum in tom. 4.

Ibidem fere continuè.

Expositione 2. ad versum 1 in to. 8. Longe à salute mea, Psal. 21. 1. Petr. 2. d

Esa. 53. Aug. ad hunc versum 2. Psal. 21. Deus meus clamabo.

Super euangel. Matth. 26. c. int. 8.

Determinatio auctoritatum.

Ne autem in sacris literis aliqua diuersa a diuersitas esse putetur, harū auctoritatum verba in hūc modum accipiēda dicimus: vt non veritatē timoris & tristitię vel propassionē, sed timoris & tristitię necessitatem & passionem à Christo remouisse intelligantur. Habuit n. Christus verum timorē & tristitiam in natura hominis, sed non sicut nos, qui sumus membra eius. Nos n. causa peccati nostri his defectibus necessario subiaccemus, & in nobis sunt isti defectus secundum propassionem & passionem: sed in Christo non nisi secundum propassionem. Sicut n. in peccatis gradus quidam notantur, propassio & passio, ita & in pœnalibus affectibus. Afficitur n. quis interdum timore vel tristitia, ita vt mentis intellectus nō inde moueatur à rectitudine vel Dei contemplatione: & tunc propassio est. Aliquando vero mouetur & turbatur: & tunc passio est. Christus vero nō fuit ita turbatus in anima timore vel tristitia, vt à rectitudine vel à Dei contemplatione aliquatenus declinaret: secundum quem modum intelligitur, cum dicitur vel timuisse vel tristis fuisse. Vnde Hieron. super Matt. vbi legitur. Cœpit contristari & mœstus esse. Vt veritatē inquit, probaret assumpti hominis, verè contristatus est, sed non passio eius dominatur animo, verum propassio est. Vnde ait, Cœpit contristari. Aliud est n. contristari, aliud incipere contristari, quod est, aliter contristatur quis per propassionē aliter per passionem. Ideoq; secundū hanc distinctionē aliquando dicitur Christus non verè timuisse, aliquando vere timuisse: quia verū timorē habuit & tristitiā, sed non secundum passionem, neq; ex necessitate conditionis. vnde Aug. ex his causis volens assumi dictorū intelligētiam, dicit Christū non vere timuisse, vel tristatū esse & incontinenti verā tristitiā habuisse. His verbis infirmos

In commentar. Matth. 26. d.

Aug. ad versum 15. Psa. 93. quousque iustitia. tom. 8.

firmos in se præsignas Dñs ait, Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. Non n. vere timebat Dñs pati, tertia die resurrecturus, cum arderet Paulus dissolui & esse cū Christo. Iste gaudet coronand⁹, & tristis est Dñs coronaturus? Ecce hic videtur tristitiam & timorē à Christo remouere. Cōtinuo a. *Phil. 1 d* subiunxit. Sed tristitiam sic assumpsit quomodo *Ibid. paulo* carnē. Fuit n. tristis, sicut Euangelium dicit. Si n. *inferius.* tristis non fuit, cum Euangelista dicat. Tristis est anima mea, &c. ergo & quando dicit, Dormiuit Iesus, nō dormiuit: vel quando dicit manducasse, nō manducauit: & ita nihil sanū relinquitur, vt dicatur etiā corpus non erat verum. Quicquid ergo de illo scriptū est, verū est, & factū est. Ergo tristis fuit: sed volūtate tristitiā suscepit veram quō voluntate carnē veram. Aperte noscitur eundem sibi in his verbis cōtradecere, nisi varias dictōrū discerneret causas: ex quibus intelligentia verborum assumenda est. Si enim discernatur intelligentiæ causa prædictorum verborū, nihil occurrit contradictionis. De quibusdam Hilarij capitulis valde obscuris, quæ videntur communis sententiæ obuiare. C

Veruntamē magis mouet ac difficiliorem afferunt quæstionē verba Hilarij, quibus videtur tradere ictus & vulnera & huiusmodi, sic in Christum incidisse, vt passionis dolorē non incuterent: sicut telum tactum per aquam vel ignē vel aera, ea facit quæ & cum trahitur per corpora animata, quæ perforat & cōpungit: non tamen dolorē ingerit, quia nō sunt illę res doloris capaces. Ita & corpus Christi sine sensu pœnæ vim pœnæ excepisse dicit: quia sicut corpus nostrum nō habet talem naturam, vt valeat calcare vndas: ita corpus Christi dicit non habuisse naturam nostri doloris, quia non habuit naturā ad dolēdum. Ait enim sic in 10. li. de Trin. *Hilarius inter principium & medium libro 10 Hilarij.* Vnigenitus Deus hominem verum secundum similitudinem nostri hominis, non desiciens à se lar.

Deo assumpti. In quo quamuis aut etus incideret, aut vulnus descenderet, aut nodi cōcurrerent, aut suspensio eleuaret, afferrent quidem hæc impetuum passionis, non tamen passionis dolorē inferrent: vt telum aliquod aquā perforans, vel ignem cōpungens, vel aera vulnerans, omnes quidē hæc passiones naturę suę infert vt perforet, vt cōpungat, vt vulneret: sed naturam suam in hæc passio illata non retinet, dum in natura non est vel aquā forari, vel pungi ignē, vel aera vulnerari: quamuis natura teli sit & vulnerare, & cōpungere, & forare. Passus quidem Christus est dum cæditur, dum suspēditur, dum moritur: sed in corpus irruens passio, nec non fuit passio, non tamen naturā passionis exercuit, dū & pœnali ministerio pœna defauit, & virtus corporis sine sensu pœnæ vim pœnæ in se defzuentis excepit: Habuit sane illud dominicum corpus doloris nostrę naturā, si corpus nostrum id naturę habet, vt calcet vndas, & fluctus desuper eat, nec clausę dom⁹ obstaculis arceatur: At vero si dominici corporis solum ista natura sic vt feratur in humidis, & sistat in liquidis, & structa transcurrat: quid per naturam humani corporis carnē ex Sp. S. conceptam iudicamus? Caro illa de cælis est, & homo ille de Deo est, habens ad patiendū corpus: & passus est sed naturā non habens ad dolendum. Idē in eodē. Videamus an ille passionis ordo infirmitatē in Domino doloris permittat intelligi, dilatis n. causis ex quibus metū Domino hæresis ascribit, res ipsas vt gestæ sunt conferamus. Necn. fieri potest, vt timor eius significetur in verbis, cuius fiducia continuatur in factis. Timuisse ergo hæretico passionē viderur. Sed ob ignorantia huius errorem Petrus & Sathanas & scandalum est. An ne timuit mori, qui armatis obuius prodiit? & in corpore eius infirmitas fuit, ad cuius occursum cōsternata persequētium agmina supina-

Ibidem paulo inferius.

*Ibid. ferè continuo
Matt. 16. d*

Ioan. 18. a

supinatis corporibus cōciderant? Quam ergo infirmitatem dominatam huius corporis credis, cuius tantā habuit natura virtutem? Sed fortē dolore vulnerum timuit. Quē rogo ò tu dominicę infirmitatis assertor? penetrantis carnē clavi habuit terrorem, qui excisam aurē solo restituit attactu? Producens hæc aut manus, clauum dolet: & sentit vulnus, qui alteri dolorem vulneris non reliquit? Pungendę carnis metu tristis est, cuius in attactu caro post eadem sanatur. Idē. Collatis ergo dictorum gestorumq; virtutibus demonstrari non est ambiguum, in natura corporis eius infirmitatem corporeę naturę non fuisse: & passiōē illam licet corpori illata sit, nō tamen naturam dolendi corpori intulisse: qā licet forma corporis nostri esset in Domino, non tamē vitiosę infirmitatis nostrę forma erat in corpore, quod ex conceptu Spir. S. virgo progeniuit. Audisti lector verba Hilar. quib; dolorem excludere videtur. Sed si excussa sensus & impietatis hebetudine, præmissis diligenter intendas atq; ipsius scripturę circumstantiam inspicias, dictorum rationē atq; virtutē percipere uterq; poteris: & intelligentiam arguere non attētabis. Intelligitur n. ea ratione dixisse dolorē passionis in Christum nō incidisse, & virtutē corporis Christi ibi excepisse vim pœnæ sine sensu pœnæ: quia doloris causam & meritum in se non habuit. Quod videtur notasse vbi ait, Nō habens naturam ad dolendum. Et ideo non iudicanda est caro illius secundum naturam corporis: nec in eō etiam Dñm habuit passio: etiā non habuit naturā ad timendum vel tristandum, quia nō habuit talem naturam, in qua esset causa timoris vel tristitię. Ita necessitas timendi non fuit in eo, sicut est in nobis. Nec natura doloris fuit in eo, sicut est in nobis. Tristitiam tamen in eo fuisse consequente: asserit, sed causam eius excitisse, non suam mortē,

Hilar. eodē lib. 10 paulo inferius.

Hil lib. 10. paulo inferius ad præcedentia.

*Ibid paulo
inferius.*

sed defectum Petri, & aliorum Apostolorū. Dicitur n. Christum non propter mortē, sed vsq; ad mortē tristem fuisse. his verbis. Interrogo quid sit Christum tristem esse vsq; ad mortem, & tristem esse propter mortem? Non n. eiusdem significationis est, tristem esse propter mortem, & vsque ad mortem. Quia ubi propter mortem tristitia est, illic mors causa tristitiæ est: Vbi vero tristitia vsq; ad mortē est, mors non tristitiæ est causa, sed finis. A Deo autem non propter mortem suscepta est tristitia, ut sit destituta per mortem. Non ergo tristis est, sed illis qui in scandalo per infirmitatem carnis erant futuri: quos monet orare, ne inducantur in tentationē: qui ante polliciti erant se non scandalizari.

AN IN CHRISTO FVERIT NECESSITAS
Patiendi & moriendi, quæ est defectus generalis.

DISTINCT. XVI. A

*Quomodo
verbi seu
Christi in-
carnatio or-
dinatur ad
nostram re-
demptionē,
quātum ad
passionem
doloris in
speciali.*

Hic oritur quæstio ex prædictis ducens originē. Dicitur est n. supra, quod Christus in se nostros defectus suscepit, præter peccatum. Est autē hominis quidam generalis defectus, quia peccatū non est, sc. necessitas patiendi vel moriendi. Vnde corpus nostrum non tantum mortale, sed etiam mortuum dicitur. quia non tantum aptitudinem moriendi, sed etiam necessitatē habet. Ideo quæritur, vtrum necessitas talis in Christi carne fuerit? De aptitudine n. moriendi, quod in eo fuerit, ambiguum nō est: quæ etiā ante peccatum in homine fuit, quādo aliquis in eo nō fuit defectus, nec ergo mortalitas illa tunc in eo fuit defectus. quia natura ei erat. Vnde etiam quidam talē mortalitatē in nobis non esse defectum, nō improbe tradunt, sed necessitatem moriendi vel patiendi: quæ etiā mortalitas dicitur vel passibilitas. Dicitur n. homo nunc passibilis vel mortalis, non modo ppter aptitudinē, sed etiam propter necessitatē. Sed nūquid hic defectus fuit in Christi carne? Anima quoq; eius